

Solucionari (Simó / GELA)

Opció A: Text de Isabel-Clara Simó.

1. Comprendre el text

Es donen suggeriments només sobre aquelles qüestions més complexes i que convé posar en comú entre tots els correctors.

a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt: 0'5 pel tema, 0'5 per les parts]

Tema: La violència domèstica i masclista/L'amor d'un fill davant d'una mare maltractada

Parts bàsiques del text:

Primera part: Un xiquet, en Marc, presencia una discussió entre els seus pares. (línies 1-8)

Segona part: El pare, davant del fill, pega a la mare i se'n va. (línies 9-19)

Tercera part: La mare, impotent, es queda plorant i resignada i el xiquet s'acosta a sa mare per a consolar-la. (línies 20-29).

b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]

Resposta semioberta.

c) Identifica la tipologia textual i especifica almenys dos trets característics d'aquesta tipologia presents al text. [0'5 punts: 0'25 per la identificació; 0'125 per tret]

És un text narratiu.

Característiques:

-El narrador és omnipresent. Ens conta una situació de violència domèstica en tercera persona.

-Els esdeveniments van succeire temporalment i reflecteixen una estructura pròpia d'una narració: en primer lloc, la introducció (la discussió); en segon lloc, el nus (l'agressió); i en tercer lloc, el desenllaç (la resignació de la mare i la compassió del seu fill).

-El pas d'uns fets a uns altres apareixen predominantment en temps verbals de present (*mira, és, arrossega, té, avança, calla*, etc.), cosa que crea l'efecte que la narradora presencia els esdeveniments, i dóna més versemblança a les accions relatades.

-Apareixen diversos personatges: la mare, el pare i el xiquet, en Marc, que és el que lliga les diferents parts.

-Hi ha elements textuais que permeten marcar el desenvolupament del temps: "el que eren d'habitud rialles, s'ha transformat en..."; "aleshores", "per fi", etc.

d) Indica cinc exemples de recursos expressius de caràcter literari presents al text. [0'5 punts: 0'1 punt per cada exemple de recurs expressiu. Encara que els exemples siguin d'un mateix recurs, la resposta és vàlida]

Es tracta d'un text literari. L'autor recorre a un estructura narrativa (plantejament, nus i desenllaç de l'acció), que completa amb altres recursos literaris com:

-Fragments descriptius de l'estat físic o psicològic dels personatges per mitjà d'estructures sintàctiques més elaborades: enumeracions d'estructures sintàctiques similars i sovint repetitives (SN + predicació no verbal: *els ulls esbatanats, el cor encongit com un cuc, les llàgrimes degotant-li cara avall...*; *continua abaltida en el sofà, els ulls tancats i els punys fermant la boca*).

-A vegades, utilitza el recurs de l'estructura sintàctica oracional breu per fer progressar les accions ràpidament: *El pare serra els punys, gira cua i se'n va;* O també: *Ha vist el colp. Ell mateix l'ha sentit. A ell també li cou la boca. Però no gosa acostar-se. Espera dret i tremola...)*

L'adjectivació és variada i rica, i hi predomina un lèxic que crea un ambient negatiu: *dolenta, terrible, ferotge, estupitzada, enverinada, embogida, abaltida, somorts, escopides*, etc.

Es recorre a la comparança elaborada amb elements predicatius o amb estructures amb *com* o *com si*: *els ulls esbatanats, el cor encongit com un cuc, les llàgrimes degotant-li cara avall, com un llampec, plorant com embogida, com si fendís una bassa d'oli, escopides com fel*, etc.

Utilitza sovint els verbs amb sentits metafòrics: *la batussa...li fereix les orelles, arrossegat l'existència per la terra, els quadres amenacen de caure, el mot...surant en l'aire*, etc.

Usa metàfores: *aquell mar ferotge que retruny*.

Introdueix el discurs directe: *Calla!, Fill de puta!, Mare.*

2. Anàlisi lingüística del text

a) Indica la pronunciació dels elements subratllats: [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta. Si contesten malament, cada error descompta 0'25. El descompte d'aquesta pregunta no pot incidir en altres preguntes]

1. cor (línia 7): oberta
2. embranzida (l. 11): sonora
3. fel (l. 21): oberta
4. els sospirs (l. 28): sorda

b) Indica a quin element del text fan referència els pronoms febles subratllats i quina funció sintàctica realitzen. [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta; 0'125 si només encerten la referència o la funció sintàctica]

1. les llàgrimes degotant-li cara avall, com si no les sentís (línia 1-2): fa referència a *les llàgrimes*. Fa funció de CD.
2. com si una fetillera dolenta l'hagués convertit en pedra (l. 7): fa referència a *en Marc*. Fa funció de CD.
3. quan les coses van tan carregades que no poden estar-ho més (l. 9): fa referència a *carregades*. Fa funció d'atribut.
4. en passa encara una de més terrible (l. 9-10): fa referència al sentit de *cosa (les coses)*. Fa funció de subjecte (equival al nucli del SN subjecte).

c) Digues el significat que adquireixen aquestes paraules al text o posa'n un sinònim. [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta. Si en la resposta cometen una falta, es fa el descompte per faltes, però no s'invalida la resposta]

1. encongit (línia 1): ‘Que ha disminuït la grandària per contracció’; *arropit, arrupit, encollit, arrunsat, contret*.
2. batussa (l. 2): ‘Baralla o disputa entre dues o més persones’; *baralla, discussió, disputa, brega*.
3. surant (l. 16): ‘Sostindre’s un cos en una superfície’; *mantenint-se, flotant, suspenent-se*.
4. guaitant (l. 24): ‘Fixar la vista sobre algú o alguna cosa’; *mirant, esperant, vigilant, estant atent*.

3. Expressió i reflexió crítica

- a) La producció literària de Mercè Rodoreda incideix sobre la psicologia dels personatges. Estàs d'acord amb aquesta asseveració? Explica per què. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]**
- b) Escriu un text de característiques tipològiques similars al que has elegit en què quede reflectida una situació conflictiva pareguda. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]**

En els apartats de **Comprendre el text i d'Expressió i reflexió crítica**, les respostes es valoraran més positivament si responden amb precisió la pregunta, expressen amb claredat i ordre

les idees i els conceptes, es presenten ben estructurades (paràgrafs, signes de puntuació, connectors discursius) i demostren un bon domini de la normativa grammatical i de l'expressió lèxica.

Si la redacció presenta errors grammaticals i d'expressió, es descomptaran 0'05 punts per error. Les faltes repetides no es comptaran (p.e.: *del home/del home* o *Castello/Castello*, 1 falta; però, *del hort/del home* o *Castello/qüestio*, 2 faltes). El descompte es farà per preguntes. Si en una pregunta el descompte per errors supera la puntuació de la pregunta, la puntuació serà 0. Si una falta (per exemple: *Castello*, sense accent) es comet en una pregunta concreta i es repeteix en una altra pregunta diferent, la repetició no penalitzarà.

Opció B: Text de Grup GELA.

1. Comprendre el text

Es donen suggeriments només sobre aquelles qüestions més complexes i que convé posar en comú entre tots els correctors.

a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt: 0'5 pel tema, 0'5 per les parts]

Tema: El poliglotisme / Ser políglota en el món occidental / Prejudicis al voltant del poliglotisme.

Parts bàsiques del text:

1. Primera part: introducció al tema (línies 1-13)
Ser políglota no és estrany fora de la societat occidental.

1.1. Parts secundàries:

- Línies 4-10: exemples de poliglotisme a Costa d'Ivori.
- Línies 10-13: exemple de Catalunya.

2. Segona part: argumentació sobre el tema (línies 14-23). Es pot subdividir en:

2.1. El poliglotisme competitiu occidental és excepcional i genera problemes i prejudicis (línies 14-21)

2.2. L'aprenentatge d'una llengua no ha de ser necessàriament total/perfeta. (línies 21-23)

3. Tercera part: conclusió

Cal adaptar el nivell de coneixement a les necessitats funcionals (línies 23-27)

b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]

Resposta semioberta.

c) Indica i justifica cinc marques de modalització del text. [0,5 punts: 0'1 per cada exemplar; si els exemplars són diferents, encara que siguin del mateix tipus de modalització, també són vàlids]

El fet que es tracte d'un text argumentatiu afavoreix la modalització, ja que l'autor adopta una postura determinada i intenta convèncer el lector. Vegem uns quants trets de modalització:

- L'autor introduceix la 1a persona del plural per implicar-se ell i implicar el lector: *si tenim en compte*.
- Expressió de les idees que argumenta utilitzant elements graduals: *fins a cert punt, relativament, gens, fins i tot, menys, molt, igualment, purament*.
- Ús del subjuntiu per a expressar certeses: *Valgui com a exemple*.
- Reforçament de les assercions: *per descomptat, naturalment, i doncs, efectivament, automàticament*.
- De vegades evita implicar-se completament amb verbs modals: *semlen formidables*.
- Ús de lèxic valoratiu: *formidables, excepcional, inabastable, destrota, no saben, inhibeix, descoratgen, propicia, rellevant, decisius*.

d) Explica la funció que fan al text les cursives i les cometes. [0,5 punts: 0'25 per a les cursives i 0'25 per a les cometes]

-La cursiva es fa servir al text per a ressaltar les fonts que avalen l'argumentació de l'autor del text: els llibres *Un món de llengües* (2008), *La dignidad e igualdad de las lenguas*, 2000.

-Les cometes s'usen per a indicar que les línies incloses entre aquestes cometes no són de l'autor del text, sinó que és una reproducció fidel d'una de les fonts esmentades, del llibre *Un món de llengües* de John Edwards.

2. Anàlisi lingüística del text

a) Indica la pronunciació dels elements subratllats: [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta. Si contesten malament, cada error descompta 0'25. El descompte d'aquesta pregunta no pot incidir en altres preguntes]

1. *les seves* *habilitats* (l. 8-9): sonora
2. *fenomen* (línia 14): oberta
3. *persones* (l. 21): tancada
4. *descoratgen* (l. 24): sonora

b) A continuació, hem subratllat estructures sintàctiques. Indica el tipus d'oració composta que representen i la funció sintàctica que realitzen. [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta; 0'125 si només encerten el tipus d'oració o la funció sintàctica]

1. Quan era adolescent, va afegir l'attié (línia 7): oració subordinada adverbial temporal; funció de CC.
2. no saben, en canvi, com gestionar efectivament el seu creixement lingüístic (l. 16-17): oració subordinada substantiva (interrogativa indirecta); funció de CD.
3. estan convençuts que estan menys dotats per a les llengües que altres (l. 19-20): oració subordinada substantiva; funció de complement de l'adjectiu *convençuts* (si es considera *convençuts* un participi, també és vàlida la funció de CRèg).
4. Aquestes concepcions maximalistes i anacròniques decoratgen molts aprenents, que es perden pel camí (l. 23-24): oració subordinada adjetiva o de relatiu; funció de CN.

c) Digues el significat que adquiereixen aquestes paraules al text o posa'n un sinònim. [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta. Si en la resposta cometen una falta, es fa el descompte per faltes, però no s'invalida la resposta]

1. *ha fornit* (línia 11): 'Proporcionar alguna cosa en quantitat suficient'; *ha proporcionat, ha donat, ha proveït, ha subministrat*.
2. *inabastable* (l. 15): 'Que no es pot aconseguir'; *inassolible, inaconsegurable, impossible*.
3. *destarota* (l. 15): 'Originar un desconcert a algú'; *desconcerta, desorienta, desanima*.
4. *descoratgen* (l. 24): 'Fer que algú perda el coratge, l'ànim'; *desencoratgen, desanimen, desmoralitzzen*.

3. Expressió i reflexió crítica

- a) Explica les aportacions de Vicent Andrés Estellés al gènere poètic. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]
- b) Escriu un text de característiques tipològiques semblants al que has llegit en què parles sobre quines creus que són les condicions més adequades per a aprendre llengües. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]

En els apartats de **Comprendre el text** i **d'Expressió i reflexió crítica**, les respostes es valoraran més positivament si responden amb precisió la pregunta, expressen amb claredat i ordre les idees i els conceptes, es presenten ben estructurades (paràgrafs, signes de puntuació, connectors discursius) i demostren un bon domini de la normativa gramatical i de l'expressió lèxica.

Si la redacció presenta errors grammaticals i d'expressió, es descomptaran 0'05 punts per error. Les faltes repetides no es comptaran (p.e.: *del home/del home* o *Castello/Castello*, 1 falta; però, *del hort/del home* o *Castello/qüestio*, 2 faltes). El descompte es farà per preguntes. Si en una pregunta el descompte per errors supera la puntuació de la pregunta, la puntuació serà 0. Si una falta (per exemple: *Castello*, sense accent) es comet en una pregunta concreta i es repeteix en una altra pregunta diferent, la repetició no penalitzarà.